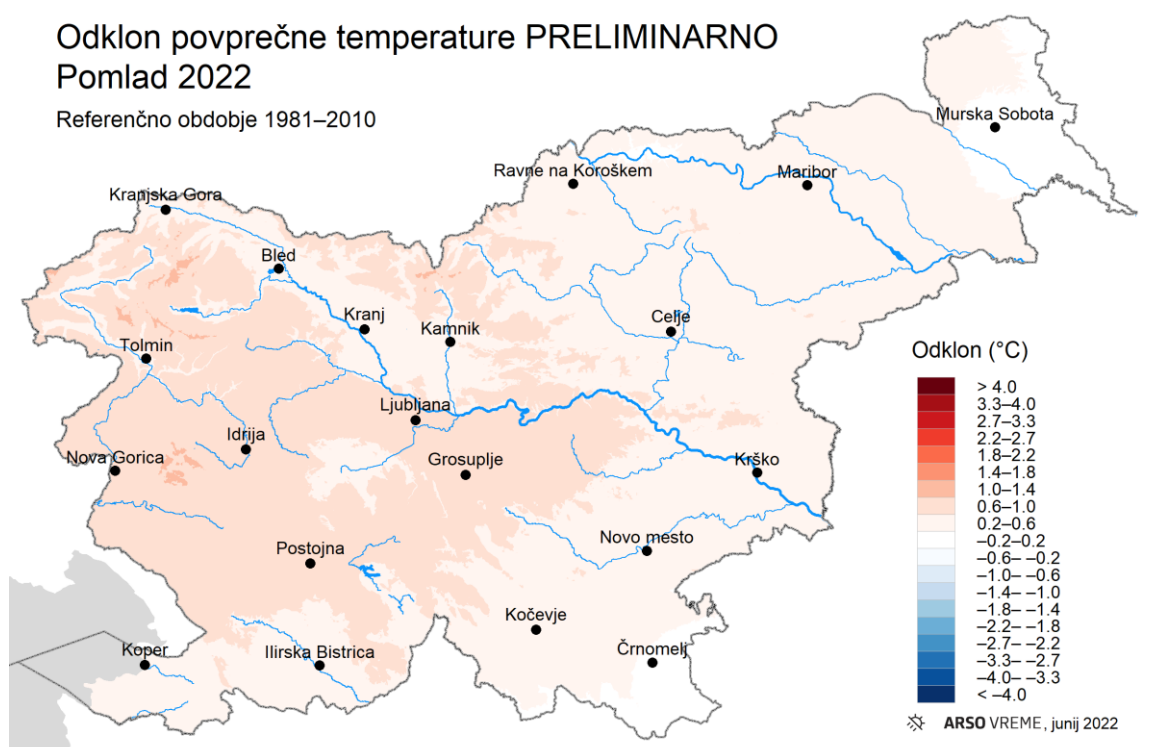

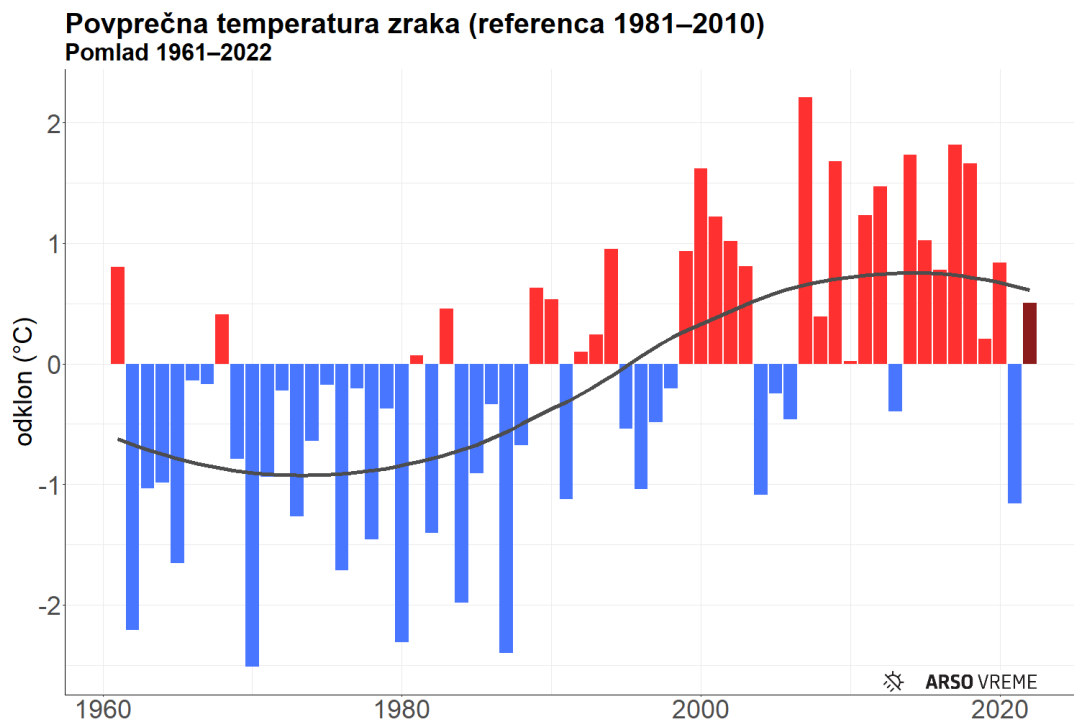
Podnebne značilnosti pomladi 2022

Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bila pomlad 2022 na ravni države nadpovprečno topla, podpovprečno namočena in nadpovprečno osončena.

Odklon povprečne temperature zraka od povprečja obdobja 1981–2010 je na državni ravni znašal 0,5 °C, kar letošnjo pomlad uvršča med 20 najtoplejših od leta 1961. V tem obdobju sta bili najtoplejši pomladi 2007 in 2017, s temperaturnim odklonom 2,2 °C in 1,8 °C, zadnji pa so tesno sledile pomladi 2014, 2009 in 2018, vse s temperaturnim odklonom 1,7 °C. Najhladnejša je bila v tem obdobju pomlad 1970, z odklonom –2,5 °C, odklon pod –2,0 °C pa imajo še pomladi 1987 (–2,4 °C), 1980 (–2,3 °C) in 1962 (–2,2 °C). Marec in april sta imela negativen temperaturni odklon (–0,2 °C in –0,4 °C), maj pa je bil tretji najtoplejši od leta 1961, s temperaturnim odklonom 2,1 °C. Prostorsko gledano je bil temperaturni odklon največji v pasu od osrednje Slovenije proti zahodu, kjer je znašal med 0,6 in 1,0 °C, drugod pa med 0,2 in 0,6 °C, razen na skrajnem jugovzhodu in severovzhodu, kjer je bil odklon okrog 0 °C. Glede na temperaturni razpon v obdobju 1981–2010 je bilo v večini države normalno toplo (med prvim in tretjim kvartilom), na zahodu pa toplo (med tretjim kvartilom in devetim decilom). Letošnja pomlad je po nizu sedmih pomladi s pozitivnim temperaturnim odklonom, ki ga je lani prekinila precej hladna pomlad, spet nadpovprečno topla. V tem tisočletju je bilo 17 pomladi s pozitivnim in pet z negativnim odklonom temperature. Od sedemdesetih let prejšnjega stoletja se pomladi v povprečju ogrevajo. Linearni trend ogrevanja od leta 1961 znaša okrog 0,4 °C/desetletje in je statistično značilen.

Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka spomladi 2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

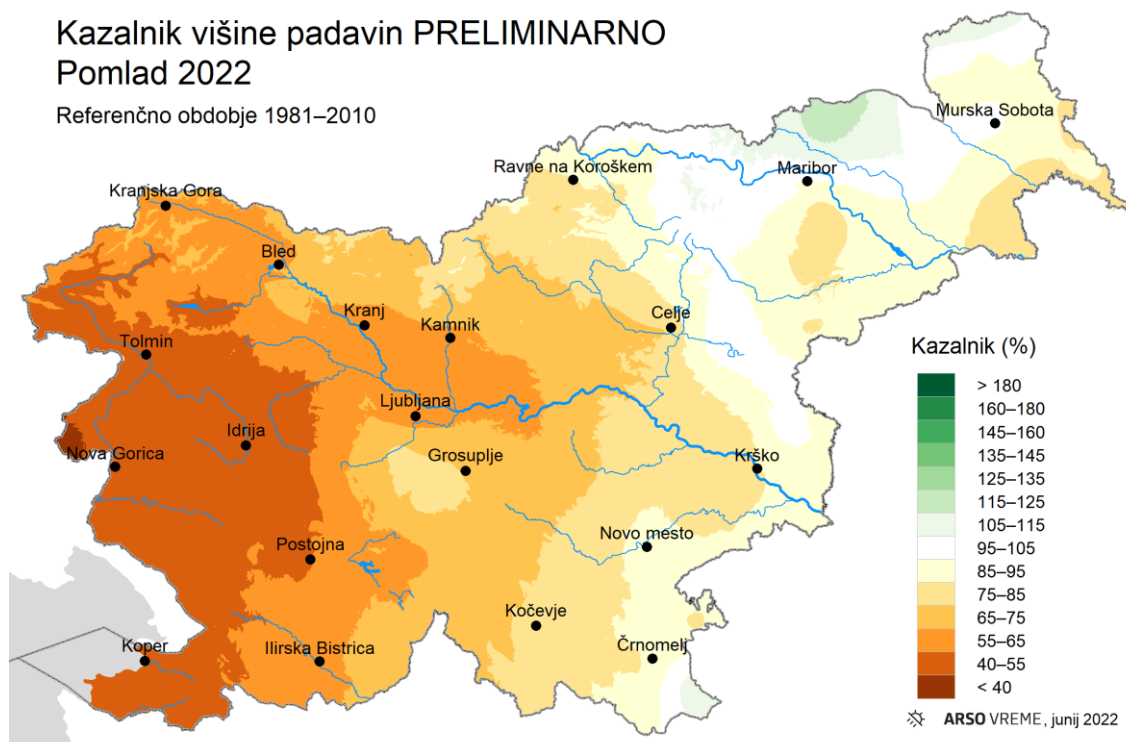

Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka v pomladih 1961–2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z rdečo so označene nadpovprečno tople pomladi, z modro hladnejše od povprečja. Letošnja pomlad je označena s temnejšo barvo.

Padavin je bilo podpovprečno, razen v delih Štajerske, na severu Prekmurja in delih Bele krajine. Kazalnik višine padavin na ravni države je glede na referenčno obdobje 1981–2010 znašal 74 %, kar uvršča pomlad 2022 med sedem najbolj suhih od leta 1961. Najmanj je bila v tem obdobju namočena pomlad 2003, s kazalnikoma 46 %, kazalnik pod 70 % pa so imele še pomladi 1993, 1997, 1968 in 1973. Najbolj namočena je bila v tem obdobju pomlad 1972, s kazalnikom 167 %, kazalnik nad 150 % pa so imele še pomladi 1962, 1970, 1965 in 1975. Marec je bil izjemno suh, s kazalnikom 10 % spada med tri najbolj suhe od leta 1961, april je bil namočen nadpovprečno (s kazalnikom 122 %), maj pa je bil spet suh, kazalnik je znašal 82 %. Prostorsko gledano je bila pomlad 2022 namočena povprečno oz. nadpovprečno v delih Štajerske, na severu Prekmurja in delih Bele krajine, proti zahodu pa je nato bila vedno bolj suha. Na zahodu države je kazalnik višine padavin dosegel v najbolj suhih predelih vrednosti 40 in 55 %, na manjših območjih skrajnega zahoda tudi pod 40 %. Glede na razpon višine padavin v obdobju 1981–2010 je bila pomlad na vzhodu in severovzhodu normalno namočena (med prvim in tretjim kvartilom), v pasu od jugovzhoda prek osrednje Slovenije na sever in severozahod je bila suha (med prvim decilom in prvim kvartilom), na zahodu pa zelo suha (med drugim centilom in prvim decilom), ponekod na skrajnem zahodu celo izjemno suha (pod drugim centilom). V obdobju od leta 1961 višina padavin na ravni države do približno leta 2000 v povprečju pada, nato pa stagnira. Linearni trend v tem obdobju ni statistično značilen. V tem tisočletju je bilo 12 pomladi s kazalnikom padavin pod in 10 nad vrednostjo dolgoletnega povprečja.

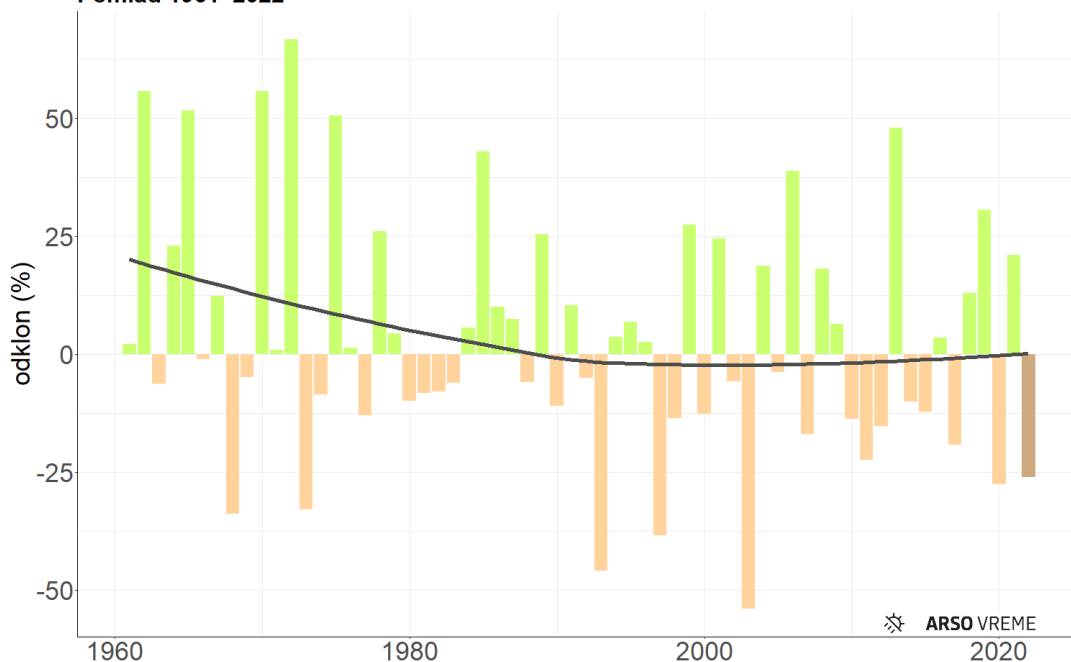
Kazalnik višine padavin PRELIMINARNO Pomlad 2022

Referenčno obdobje 1981–2010

Slika 3. Kazalnik višine padavin spomladi 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

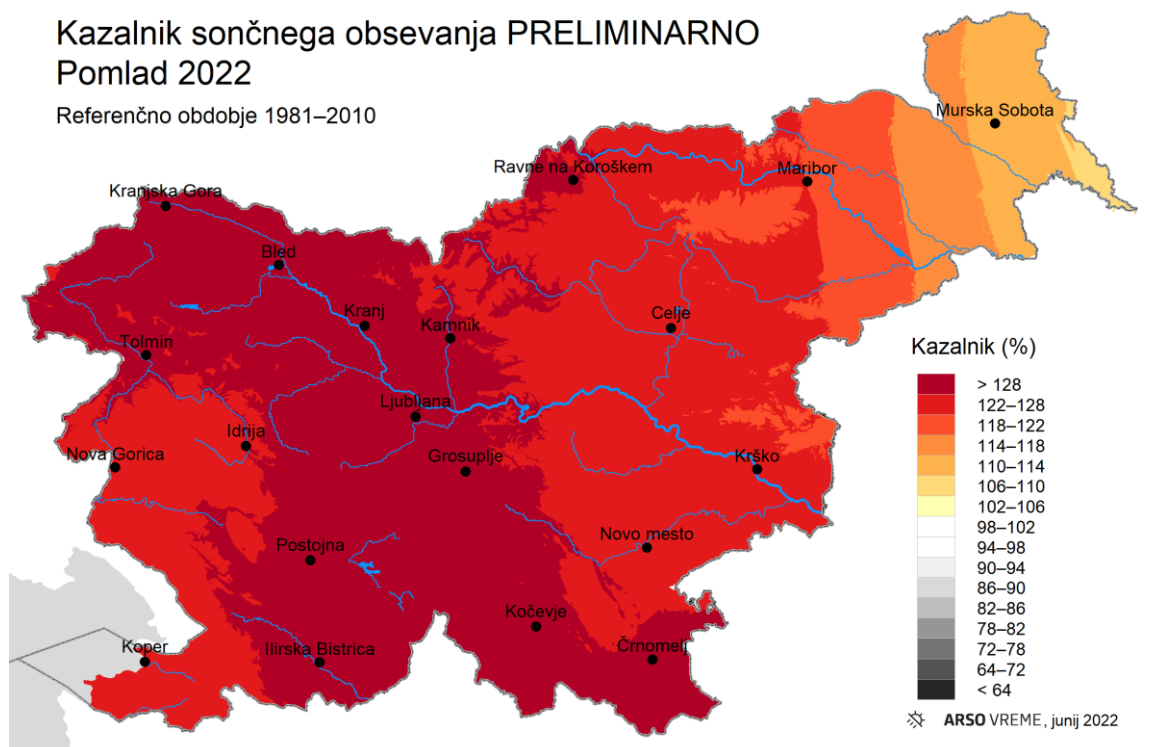
Višina padavin (referenca 1981–2010) Pomlad 1961–2022

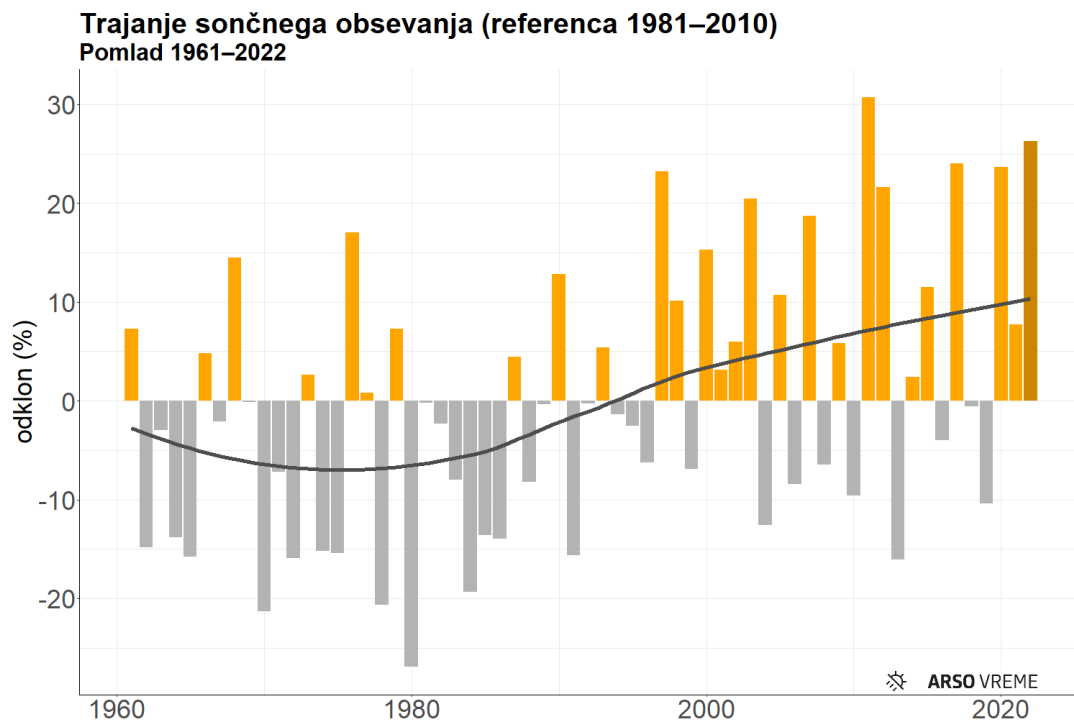
Slika 4. Relativni odklon višine padavin v pomladih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z zeleno so označene nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočene pomladi. Letošnja pomlad je označeno s temnejšo barvo.

Osončenost je bila v letošnji pomladi glede na primerjalno obdobje 1981–2010 nadpovprečna. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja na državni ravni je znašal okrog 126 %, kar letošnjo pomlad

uvršča na drugo mesto med najbolj osončenimi od leta 1961. V tem obdobju je bila najbolj osončena pomlad 2011, s kazalnikom osončenosti 131 %, najmanj pa pomlad 1980, s kazalnikom 73 %. K osončenosti letošnje pomladi je relativno največ prispeval marec, s kazalnikom sončnega obsevanja na državni ravni 165 % je bil najbolj sončen marec od leta 1961, april je bil s kazalnikom 120 % prav tako nadpovprečno sončen, maj pa je bil povprečen (s kazalnikom 105 %). Prostorsko se je kazalnik trajanja sončnega obsevanja večal od severovzhoda, kjer je znašal pod 115 %, proti zahodu. Največjo vrednost je dosegel v pasu od severozahoda prek osrednje Slovenije in na jugovzhod. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja je tam znašal nad 128 %. Na Primorskem je bil kazalnik spet nižji in je dosegal vrednosti med 122 in 128 %. Glede na razpon trajanja sončnega obsevanja v obdobju 1981–2010 je bil severovzhod nadpovprečno osončen (med tretjim kvartilom in devetim decilom), proti zahodu pa je osončenost naraščala in bila na severu in zahodu zelo visoka (nad devetim decilom), v delih osrednje Slovenije, na jugu in jugovzhodu pa izjemno visoka (nad 98. centilom). V povprečju osončenost spomladi na ravni države od sredine sedemdesetih let prejšnjega stoletja narašča. Linearni trend od leta 1961 znaša okrog 3 %/desetletje in je statistično značilen. V tem tisočletju je bilo 14 pomladi s kazalnikom nad in osem pod vrednostjo dolgoletnega povprečja 1981–2010.

Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja spomladi 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja v pomladih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z oranžno so označene nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osone pomladi. Letošnja pomlad je označeno s temnejšo barvo.

Po količini novozapadlega snega in višini snežne odeje je bila pomlad povsod po Sloveniji skromna. Na Kredarici je zapadlo 338 cm snega (dolgoletno povprečje je 406 cm), na Voglu 108 cm (okoli 175 cm), v Ratečah 33 cm (65 cm). Po večini nižin snežne odeje letošnjo pomlad nismo beležili, kar pa v tem stoletju ni več redkost. Snežna odeja minule zime se je v alpskih dolinah večinoma stalila marca, v visokogorju pa maja, na najvišjih vrhovih do začetka junija. Lanska pomlad je bila v gorah po snegu povsem drugačna od letošnje, saj je maja še obilno snežilo. Na Kredarici je bilo konec maja okoli pet metrov snega, snežna odeja pa je skopnela 2. julija.

Po sezonski statistiki temperature zraka in višine padavin je bila letošnja pomlad na ravni države zelo podobna pomladi 1968, ki je bila na ravni države nekoliko hladnejša in še bolj suha ter manj sončna (s kazalnikom okrog 115 %). Tudi vremenski potek in regionalne razmere med omenjenima pomladma so se precej razlikovali, pomlad 1968 je bila najbolj suha na severovzhodu Slovenije in v Beli krajini. Naslednja letošnji najbolj podobna pomlad je bila nekoliko toplejša in bolj suha pomlad 2020. Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/annual_and_seasonal-charts/.